

Jaargang 12 nummer 12 – december 2020
Redactieadres: nieuwsbrief@ivn-apeldoorn.nl

Nieuwsbrief voor leden van IVN en KNNV afdeling Apeldoorn
Bijdragen volgende nieuwsbrief graag vóór 24 december opsturen

Natuurmoment

Hoe ouder hoe mooier

Het was naar mijn idee de hoogste tijd om de ruim 100-jarige plataan op het Stationsplein aan te melden voor de verkiezing van de mooiste boom van Nederland. De verhalen rondom deze boom maken hem uniek. Met veel plezier beschreef ik dat verhaal en ontving een ontvangstbevestiging. En daarna stilte. En ineens las ik in Nature Today dat de meer dan 300 jaar oude moeierboom, een linde, op het marktplein in Etten-Leur voor de derde keer gekozen was als mooiste boom van Nederland (www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/moeierboom). Dus op naar Etten-Leur. Bij deze ongelooflijk imposante linde in warme gele herfststooi verbleekt onze plataan. Maar wachten tot hij wat ouder is.

(Tekst Yvonne Zwikker)

Nieuws uit de vereniging

Welkom nieuwe leden

Nieuwe leden/vrienden IVN: Lisette van den Berg, Esther Staal, Jan Odding, Lex Kipperman per 1 januari 2021

Hartelijk welkom en tot ziens bij één van de vele activiteiten of wellicht wil je wel één van de [vacatures](#) invullen.

19 november: IVN Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering (ALV) van 19 november ging vanwege de corona maatregelen niet door als 'live overleg', maar is schriftelijk en via Zoom gehouden. Tijdens de ALV werden het jaarverslag 2019 goedgekeurd evenals het voorlopige jaarplan en begroting voor 2021. Yvonne van Loon werd benoemd als bestuurslid en coördinator voor de publiekscursussen.

Vacatures en oproepen

- **Secretaris gezocht:** Hein Hillen heeft zijn 2° termijn als secretaris afgesloten. Helaas heeft zich nog geen nieuwe secretaris gemeld. Gelukkig wil Hein het bestuur nog blijven ondersteunen met notulering en correspondentie.
- **Ledenadministrateur (M/V).** Jan van Vulpen ondersteunt – tijdelijk – het bestuur door de ledenadministratie te verzorgen. Wie wil dit voor zijn/haar rekening nemen? Het vergt maar enkele uren per maand.
- **Aspirant bestuurslid:** Hayo Canters Cremer is recent in Apeldoorn komen wonen en heeft zich als IVN lid gemeld. Hij gaat de komende maanden meedraaien en wat 'snuffelen' aan het bestuur om te zien of hij daar een bijdrage aan kan leveren.
- **Opvolging coördinator Natuur in de Zorg:** Suzanne Rasing gaat per 1-2-2021 met pensioen bij Mandala (zorggroep Apeldoorn) en neemt per 1 januari 2021 de coördinatie over van de werkgroep.
- **Vacature in team Natuurgidsenopleiding (NGO-2).** Ten Gevers heeft zich moeten terugtrekken uit het cursusteam. Hij blijft wel bij de NGO betrokken, maar is dus niet meer aanwezig bij de lessen. De resterende 3 leden nemen zijn taken over. Lijkt het je leuk en zinvol om mee te gaan doen in het NGO team, dan ben je van harte welkom. Neem contact op met ngo-team@ivn-apeldoorn.nl.
- **Maar er is meer...** En verder zijn er natuurlijk nog talloze mogelijkheden om actief te worden in de afdeling. [Kijk bij de vacatures.](#)

Deze Nieuwsbrief verandert

De Nieuwsbrief is bedoeld om de leden/vrienden te informeren over nieuws en activiteiten. Uit de recent gehouden enquête blijkt dat de lezers de inhoud in het algemeen goed, interessant of relevant vinden. Bestuursmededelingen en vacatures worden echter maar beperkt gelezen.

De inhoudelijke bijdrage vanuit KNNV is zeer beperkt. In overleg met het bestuur van KNNV Apeldoorn is besloten dat de nieuwsbrief weer IVN Nieuwsbrief wordt. Maar dan met alleen (natuur)nieuws. Specifieke oproepen en (bestuurs)mededelingen gaan we meer direct via e-mail versturen naar IVN leden.

Vanaf januari dus een IVN Nieuwsbrief. KNNV ontvangt de Nieuwsbrief als relatie en kan deze zelf naar de leden verzenden. Uiteraard kunnen KNNV leden berichten aanleveren.

Winternummer van Groenvoer

Het laatste nummer van dit jaar wordt begin december bezorgd of verzonden. Lees Groenvoer nu al digitaal of in bladerbare versie via [Groenvoer Winter 2020 jaargang 44 - 4](#)

Activiteitenagenda

Activiteiten en Corona

Helaas moesten vanwege de aangescherpte corona maatregelen de cursussen en excursies weer worden afgelast. Dit besluit geldt voorlopig tot begin januari. Daarna bekijken we de situatie en de mogelijkheden, maar we willen niet de grenzen opzoeken. Bij herstart van de activiteiten ligt de prioriteit bij de Natuurgidsenopleiding, de Groencursus-najaar en de cursus Samenhang in de Natuur.

>> [Lees meer over IVN en Corona](#)

In januari geen erwtensoeptocht

Op de achterpagina van het komende winternummer van Groenvoer staat een excursie gepland op zondag 19 januari in Berg en Bos. Dit is echter een missertje en gaat – so wie so vanwege de corona maatregelen - niet door.

Geen groepsactiviteiten dus. Maar wil je toch blijven leren en ontdekken?

Kijk dan ook eens op het digitale aanbod van IVN op www.ivn.nl/natuuracademie

En via de vele [IVN Routes](#) kun je de omgeving verkennen.

Nieuw: wandelroute Park Zuidbroek (2,5 km)

Deze nieuwe route is beschikbaar in de IVN Routes app. De route heeft geen markering en gaat over soms smalle paden en stapstenen in het water. De Stichting Vrienden van Park Zuidbroek en IVN Apeldoorn hebben gezamenlijk deze route vormgegeven. De wandeling gaat door één van de jongste parken van Apeldoorn.

Het park heeft een lengte van ongeveer 1 km en is 300 m breed. Het gedeelte, beginnend bij de volkstuinten is vooral bedoeld om te spelen, te picknicken en elkaar te ontmoeten. Het middengedeelte verwijst naar de geschiedenis van het gebied: weilanden doorkruist met kleine slootjes. Het achterste gedeelte, richting de snelweg heeft natuurontwikkeling en waterberging als hoofddoel.

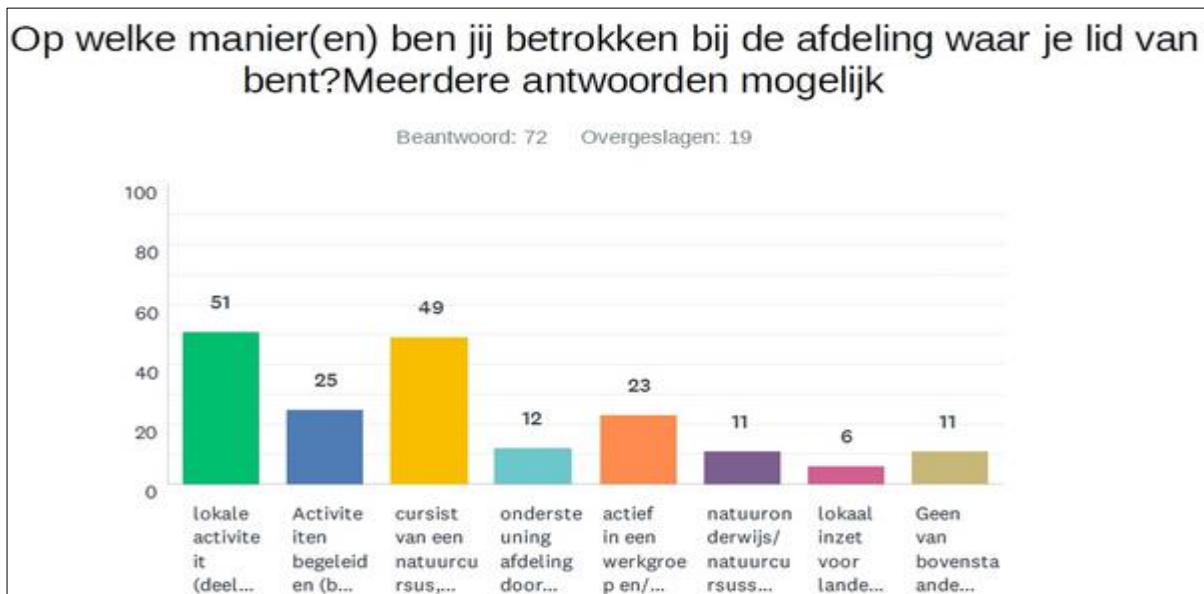
We laten je in deze wandeling graag kennis maken met het landschap en wetenswaardigheden over de flora en fauna. Download de IVN Routes app of kijk in www.ivn-apeldoorn.nl (menu Routes)

Meerjarenvisie IVN

Aandacht voor de natuur is vandaag de dag belangrijker dan ooit. IVN Natuureducatie gelooft dat actieve natuurbeleving eraan bijdraagt dat mensen de natuur weer in hun hart sluiten en hier ook beter voor zullen zorgen. In de komende jaren wil IVN als landelijke vereniging nog meer mensen bij de natuur en onze missie betrekken. Hoe dat gebeurt komt in de meerjarenvisie 2021-2025.

In oktober vroegen we de leden van IVN afdeling Apeldoorn om de vragenlijst in over de IVN toekomst in te vullen. Daar is goed gebruik van gemaakt. Maar liefst 91 van de circa 300 leden van IVN Apeldoorn vulden de lijst in. Dat is een prima respons. Recent zijn de resultaten bekend gemaakt. De diverse grafieken en reacties worden nog geanalyseerd maar geven het afdelingsbestuur veel informatie en suggesties om de komende periode mee aan de slag te gaan.

Gevraagd...

Klusser gezocht!

Voor de IVN Promotiekraam zoeken we iemand die een rad van natuur avontuur kan maken. IVN in Gulpen heeft een dergelijk rad gemaakt met vragen over natuur en duurzaamheid. Wie wil er, wellicht samen met iemand anders, deze winter aan het knutselen zodat we er in het voorjaar gebruik van kunnen maken. Nadere informatie bij [Ronald Duin](#)

Oproep: Wie kent er verhalen over de Gelderse Plantentuin?

Deze tuin lag op de plek van de Leemkuil in park Berg en Bos, Apeldoorn. De gemeente Apeldoorn is een cultuurhistorische inventarisatie gestart over park Berg en Bos om vast te leggen in een boekje. Het verhaal over de Plantentuin is één van de cultuurhistorische verhalen van het park wat nu Stadspark Berg en Bos heet. De Gelderse Plantentuin is aangelegd omdat bijzondere soorten planten verloren dreigden te gaan. Vierhonderd Gelderse planten hebben er op het hoogtepunt gestaan. Ir. A.N. Koopmans heeft er in 1936 een boekje over geschreven De flora van Berg en Bos en van de Gelderse tuin.

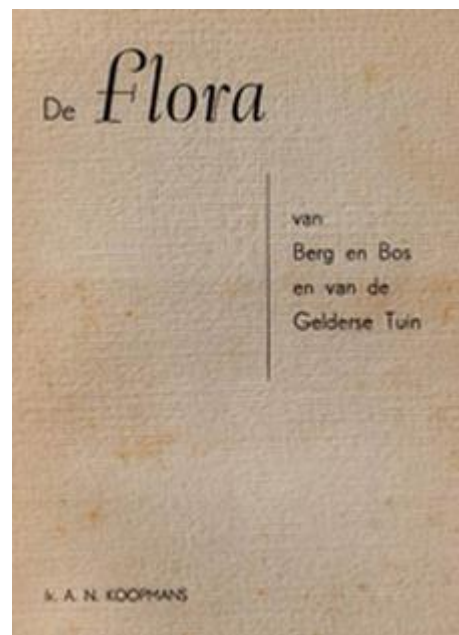
Bij de Leemkuil liep een pad naar beneden; naar een bankje aan het water om in rust te kunnen genieten van de tuin. De belangstelling was zo groot dat de tuin op een bepaald moment is omheind ter bescherming van de planten. Mensen liepen op de zeldzame planten, gingen er op zitten om te picknicken of ze namen planten mee. Later is de doelstelling van het park veranderd en een heemtuin - wat de plantentuin eigenlijk was - past daar niet meer bij.

Ik wil in het boekje graag mensen het woord geven die herinneringen hebben aan de Gelderse Plantentuin. Wil je je verhalen met mij delen? Heb je er zelf rondgelopen? Misschien heb je zelfs foto's van de Plantentuin of ken je mensen die betrokken waren bij de aanleg. Ik wil dan graag met je in contact komen. Saskia Kattemölle, skattemulle@planet.nl of 06 5241 6133.

Verrekijker aanbieding voor IVN leden

Bij Knives&Tools in Apeldoorn kunnen leden van IVN een korting krijgen van 10% op Eden verrekijkers. De verrekijker testdag kon dit voorjaar niet doorgaan en is verplaatst naar volgend jaar. Toch kunnen we jullie nu een aanbieding doen voor een top kwaliteit verrekijker met aantrekkelijke korting. Je kunt de verschillende kijkers bekijken op de website www.knivesandtools.nl. Daar vind je ook de testverslagen. Bestellen met korting kan door de code IVNEDENKIJKER te gebruiken.

Veel kijkplezier. (Ronald Duin)

Ander (natuur) nieuws en activiteiten

Groenplan Apeldoorn

Begin dit jaar kwam in het nieuws dat wielervereniging De Adelaar in het Kanaalpark een internationaal mountainbike wedstrijdparcours wil realiseren met clubgebouw, parkeerplaatsen et cetera. De buurt is daar sterk op tegen. Zij gebruiken het park nu om te wandelen, honden uit te laten en te spelen. Een aantal buurtbewoners heeft de koppen bij elkaar gestoken en een comité gevormd om de natuurwaarden in het park te versterken. Daartoe hebben ze IVN benaderd om mee te werken. Door de weerstand uit de buurt heeft de gemeente besloten De Adelaar te verzoeken een andere locatie te zoeken.

Sindsdien is het stil en gebeurt er vanuit de gemeente niets. De gemeentelijk groenambtenaren willen graag meewerken aan het versterken van de groene kwaliteit en biodiversiteit in het park. Totdat er een definitief besluit is gevallen over de bestemming van het park ligt echter alles stil. Vanuit IVN en de buurt willen we het natuurbelang van het park onder aandacht blijven houden. Onze collega's van de KNNV hebben, op verzoek, een inventarisatie gedaan in het Kanaalpark. [Op de website vind je een verslagje van hun onderzoek.](#) (op de foto: Stinkende gouwe)

Meedoen aan de uitvoering van Groenplan Apeldoorn? Neem contact op met [Ronald Duin](#)

Hoe kan een eikeltje uitgroeien tot een boom van duizend kilo?

Universitaire lezing over bovenstaande vraag. Je kijkt binnen in een boom. De grootste boom ter wereld is de Sequoia boom. Deze mammoet onder de bomen kan wel 115 meter hoog worden. Dat is ruim drie meter hoger dan de Dom van Utrecht!

In dit college laat professor Michel Haring zien hoe je het als klein zaadje schopt tot enorme reusachtige boom (met dank aan Paul Mertens).

>> [Bekijk hier het filmpje](#)

Tuinvogelconsulenten?

Vogelbescherming heeft een groep vrijwilligers die particulieren helpt met het geven van een vogelvriendelijk tuinadvies.

Dat mensen een tuinadvies aanvragen – en hun tuin ernaar inrichten - is een eerste stap naar meer bewustwording. Met als gevolg hopelijk handelingen voor een meer natuurvriendelijke leefomgeving. In tuinen maar ook daarbuiten. Meer betrokkenheid bij de natuur kan al in de tuin beginnen!

Welke enthousiaste mensen/vogelaars die ook graag tuinieren willen hun vogel- en tuinkennis inzetten om anderen te helpen. Er is veel vraag naar onze vogelvriendelijke Tuinadviezen, maar in de regio Veluwe moet vogelbescherming soms nee verkopen omdat er geen Tuinvogelconsulent actief is.

[>> Interesse of meer informatie](#)

Vlinder in huis? Naar buiten ermee!

Er zijn vier soorten dagvlinders die van oudsher als vlinder in Nederland overwinteren. Twee daarvan, gehakkelde aurelia en citroenvlinder, doen dat buiten; dagpauwoog en kleine vos zoeken hier ook regelmatig plekken in huis voor. Als we gaan stoken wordt het daar veel te warm voor de vlinders. Je kunt ze veel beter koud wegzetten, bijvoorbeeld in een schuurtje of een vlinder-overwinteringskastje.

[>> Lees meer](#) (Bron: Nature Today/Vlinderstichting).

Doe-tip: Zelf een vogelvoederfles maken!

De winter staat voor de deur en vogels zijn volop bezig om reserves aan te leggen. In de koude maanden kost het een vogel een stuk meer energie om zijn lichaamstemperatuur op zo'n 40 graden te houden. Je kan ze een handje helpen door geschikt voer aan te bieden. [Zo recycle je een plastic fles tot een voederhuisje](#).

Bomentip: de winterbloeiër Prunus sunhirta 'Autumnalis'

Op woensdag 18 november was het 16 graden. Yvonne Zwikker zag in het Zuiderpark vier kleine bomen in bloei waar nog tientallen bijen in zoemden. Het was de roze bloeiende Prunus sunhirta 'Autumnalis'. De bladeren waren nog niet eens afgevallen en de bloei was al volledig aanwezig. Mooi zoals deze boom op een dag in november de bijen van dienst kan zijn. Omdat het in de toekomst best vaker dit soort dagen gaat geven is de aanplant van deze boom aan aanrader voor bijen. Ook geeft het altijd een goed gevoel als je zo laat in het seizoen nog bloeiende bomen kunt vinden.

Vink past zijn menu aan

Het basismenu van vinken bestaat uit zachte plantendelen en zaden. In het najaar tref je vinken vaak op de grond aan, etend van beukenootjes, bij voorkeur platgereden. Of scharrelend door je tuin op zoek naar zaden die van de voedertafels zijn gevallen. Tijdens de broedperiode verandert hun eetpatroon. Dan zijn vinken hoofdzakelijk gericht op insecten. De jonge vogels moeten er van groeien de oudervogels moeten in deze periode van intense drukte overleven en dat gaat het beste met dierlijke eiwitten.

Tot slot: Een muzikale jaarwisseling

Wij hopen dat we ergens in het komend jaar al onze activiteiten weer kunnen herstarten. Tot die tijd is het behelpen. Maar trek – rekening houdend met alle maatregelen – vooral de natuur in! Of geniet anders digitaal van onze mooie omgeving. Hieronder een paar suggesties.

- [Dutch seasons](#) is een korte film gemaakt door Rick Kloekke. Het laat de pracht van de natuur op de Veluwe zien.
- [Wild op de Veluwe](#) is een film van ruim een kwartier. Deze film is gemaakt door Henk Koster: De beelden zijn gemaakt, op de vrije wildbaan, in en nabij de bossen van de gemeente Nunspeet. Henk wil daarmee laten zien dat tijd, moeite en vooral geduld beloond worden. Kijk en geniet.
- Twee video's uit 2011 gemaakt door AerialMediaTeuge: Nederland van boven. Hier is een deel van Zuidbroek te zien. De filmpjes zijn gemaakt met een vliegtuigje vanaf Teuge. Bekijk de eerste video [hier](#). De tweede video [hier](#).
- [Het Edelhert in Nederland](#) is een film van Luc Enting De film laat de geschiedenis van het roodwild zien van de ijstijd tot nu.
- [De IVN Natuuracademie](#) biedt een heleboel natuureducatie in digitale vorm

Tot slot: We wensen alle leden en vrienden van IVN en KNNV Apeldoorn – ondanks alle corona perikelen – alvast fijne feestdagen en een goede jaarwisseling met [dit vrolijke filmpje](#)

Colofon